

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemov mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Ilustrati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zabavale, osamljenec itd.:
enostolpna petlitvrsta po 23 vln.

Poslano:

enostolpna petlitvrsta po 40 vln.

Izhaja vsak dan, izvenredno na-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni rod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Zedinjene države in vojska.

Ko se je Anglija v pričetku meseca avgusta odločila oziroma javno naznaila, da se bo borila na strani Rusije in Francije, so vsi politiki in diplomatje obrnili radovedno oko čez ocean na Zedinjene države, češ kaj bo na to Amerika odgovorila. Med Ameriko in Anglijo so bile namreč in so prav za prav še vedno velike difference. Prebivalstvo v Kanadi in Zedinjene države se vedno gledate postrani. Nesporazum glede Panama kanala in centralne Amerike je še vedno odprt. Zato so mislili nekateri, morda nastopijo Zedinjene države proti Angliji. Seveda so se zelo motili. Zakaj Anglež ostane Anglež, naj bo že v Evropi, ali pa v Ameriki. Že z ozirom na skupni jezik in izvor merodajnega dela prebivalstva v Zedinjenih državah je bil kak konflikt med Anglijo in Ameriko izključen. Zato je tudi Amerika takoj svoj nevtralnost proglasila.

Nekoliko več upanja je nastalo, ko se je vsled pogodbe z Anglijo Japonska vmešala v evropski konflikt. Amerikanski listi so zagnali precej hruma in zahtevali, naj Amerika protestira proti Japonski in tudi proti Angliji, ki je Japonsko do tega koraka pripravila. Anglija je nato pregnala ameriksanske skrbi s primernim uradnim komunikejem.

V tem pojasnjuje, da bo Japonska svoje sodelovanje omejila na ožje vzhodne vode, da je obljubila, da se Kitajsko na dotakne in da ji bo celo Kiaučau nazaj vrnila, če ga Nemčiji vzame.

Na severnem bojišču.

Z našega severnega bojišča ni nobenih poročil in jih najbrže še nekaj dni ne bo, ker se naša armada pripravlja za nadaljne operacije.

Značilna za našo armado je sledeča zanimivost: Armadi generala Auffenberga je bilo treba dvakrat dati povelje, da se umakne; prvemu povelju naše čete niso hotele niti verjeti, ker niso mogle uvideti vzroka umikanja. Za naše čete je to umljivo, pa tudi značilno. Že tedne v boju stoječi vojaki so videli vedno, da neprestano zmagovito prodirajo, da mečejo Ruse z velikimi izgubami nazaj in pri tem ujamejo vedno veliko Rusov in plenijo ruske topove. Zato niso mogli razumeti, kako je to, da jih strateški položaj sili k umikanju. Naše čete do danes še niso bile premagane, čeprav to trdijo ruska poročila, ki lažejo, da so Rusi v bitki pri Lvovu ujeli 30.000 Avstrijcev in zaplenili 90 topov. To laž pobija že samo uradno poročilo ruskega generalnega štaba, ki govori samo o 30 topovih in 8000 ujetnikih. O armadi ruskega generala Brusilova se priznava, da je bila že v jako kritičnem položaju in da se ji je le po hudih bojih in vsled velike premoči posrečilo avstro-ogrskim četam

S tem so se Amerikanci zadovoljili. Upali so, da bodo Japonci samo preganjali nemško brodovje na Vzhodu in zasedli Kiaučau.

Z zadnjem času smo pa zvedeli, da je nastala v Indiji vstaja, katere Angleži ne morejo vdušiti. Svoje čete so namreč poslali deloma v Egipt, deloma na Francosko in tako nimajo v Indiji nobenih vojakov. V tej stiski so se zopet obrnili na Japonce, ki so tudi v tem slučaju vezani po pogodbi, da Angliji na strani stojijo. Ampak to pomoč so Angleži morali drago kupiti. Japonska dobi od Angležev 200 milijonov dolarjev posojila, prosto naseljevanje Japoncev v angleške kolonije ob Tihem oceanu in prosto roko na Kitajskem. Ta pogodba kaže vso slabost in onemoglost Anglije. Če se bodo ti pogoji držali, pomenijo izročitev angleških kolonij v Tihem oceanu in pa Kitajski Japoncem. Na ta način pride Japonska do neomejenega gospodstva v Tihem oceanu in do nadvlade nad vsemi.

K temu bodo pa Zedinjene države težko molčale. Japonska pomeni za Zedinjene države veliko nevarnost. Zato so Amerikanci ojačili brodovje zahodne obali in so poslali na Filipine veliko skupino ladij. Japonska nadvlada v Tihem oceanu bi pomenila smrt imperalizma Zedinjenih držav. Amerikancem se gre za ohranitev Filipinov, Havaj in Samoa, gre se za njih upliv na Kitajskem. Gre se za sadove Panama kanala, pri katerem je Amerika premagala neskončne politične in naravne ovire.

Iz tega se zna kaj ukresati.

iztrgati odločilno zmago. O armadi, ki odzame sovražniku 10.000 ujetnikov in te neovirano odpelje v svojo deželo, kakor je to storila naša armada, ne more biti govora, da je bila poražena.

Na nemško-ruskem bojišču so dognali, da se premikajo močne ruske čete na ozemlju zahodno od Visle. Nato se je namigavalo že v uradnem komunikeju o drugi bitki pri Lvovu. Rusija najbrže namerava najti pot do Berlina skozi prusko Šlezijo, da tako drži obljubo, ki jo je dala Francozom. Seveda so Nemci takoj poskrbeli za odpor in ne vemo, če se bo Rusom tu kaj boljše godilo, kakor se jim je ob mazurskih jezerih.

NADVOJVODA FRIDERIK IN GENERAL PEHOTE CONRAD PL. HÖTZEN-DORF.

»Dresdener Neueste Nachrichten« opisujejo glavni stan naše armade takole: Višje poveljstvo se je nastanilo v nekem večjem gališkem kraju, kjer pljuskajo zdaj ljudski valovi. Z meje dohaja prebivalstvo iz vasi in utrjenih mest, ki so jih iz vojaških razlogov mo-

rali izprazniti. Vozijo se proviantne kolone in transporti ranjencev. Avtomobilske kolone iz cele države gredo skozi to središče in dalje za četami. Vidimo tovrne avtomobile, poštne avtomobile in športne avtomobile.

Višje poveljstvo je nastanjeno zunaj mesta v neki vojašnici zgrajeni v paviljonskem zistemu, kjer je bil sicer nastanjen neki pehotni polk. Tu trajno biva višji poveljnik, nadvojvoda Friderik, a dvornega življenja je le malo videti. Prideljenih je le nekaj visokih plemičev, ordonančnih častnikov, ki so se prostovoljno v vojno službo prijavili.

Načelnik generalnega štaba general pehote baron Conrad vzbuja seveda splošno pozornost. Na Dunaju je že zdavnaj najpopularnejša oseba, dasi gleda strogo na to, da ne nastopi v javnosti. Vsak gleda za malim generalom z odločnim potezami in s sivimi brkami, kadar se z enim ali drugim svojih sinov sprehaja več ur molče po Ringu. General zelo ljubi svojo devedesetletno mater in svoje sinove, ki se nahajajo tudi na bojišču; kljub temu je zdaj bolj dobre volje, kot prejšnje čase. Napočil je čas, ki ga je že več let pričakoval. Nasproti vsem prerokom miru je obveljalo, kar je vedno trdil in zaupa še naprej svojim hrabrim vojakom, da ostane pravic in zmaga na njegovi strani. Veliko paladinov cesarja Franca Jožefa pokriva po dolgih letih miru grob, tega generala je pa usoda prihranila za veliko dobo. General Conrad stanuje v sobi paviljona vojašnice, kjer stoji vojna postelja, miza in nekaj stolov. V drugem paviljonu se nahaja njegova operacijska pisarna. Edina zabava zanj je zdaj pot med njegovim stanovanjem in pisarno, ki jo napravi večkrat na dan v spremstvu dveh častnikov generalnega štaba. Med to potjo nagovori častnike, ki jih sreča, vpraša jih, kaj da delajo, kako se godi njih tovarišem in se nekoliko pošali.

Moderni vojskovodja ne jezdi danes več s sabljo v roki pred armado. Njegovo bojišče je zdaj zemljevid. Tudi baron Conrad dela v obširni sobi, v katero ima vstop le on in nekateri častniki njegovega ožjega kroga. Na zemljevidih, razporejenih na veliki mizi, zaznamujejo častniki generalnega štaba točke, kjer stoje čete. Povelja, o katerih končno odločuje višji poveljnik armade nadvojvoda Friderik, ki razpolaga tudi z lastno operacijsko pisarno, se brzojavijo ali telefonirajo četam.

Jasno, hladno jesensko vreme v Galiciji zelo pospešuje avtomobilski promet, a tudi brzjav in telefon funkcionira brez napake. V glavnem stanu vedo vsak trenutek, kaj se godi na vsaki točki velikanske vojne fronte. Načelnik generalnega štaba dela večkrat tudi ponoči, sklonjen nad zemljevidi, da izvaja posledice na podlagi došlih poročil. Več tednov sem je izginil mir v njegovi oko-

lici. Operacijska pisarna tvori središče veliko pisaren, v katerih neprestano pisalni stroji ropotajo.

HRABROST AVSTRIJSKEGA NADVOJVODA.

Dunaj, 18. septembra. (Kor. urad.) »Neues Wiener Tagblatt« piše, da pripovedujejo ranjeni artiljerijski častniki o hrabrosti nadvojvode Leopolda Salvatorja. Nadvojvoda je kot nadzornik vse artiljerije s svojo udeležitvijo na severu silno pridobil na populariteti, katero je užival v armadi. Preziral je vsako nevarnost, stal je v ognju šrapnelov in artiljerije in je s svojo mirnostjo izzval silno navdušenje pri četah.

RUSKE ARMADE PRI VILNI NI.

Berolin, 17. septembra. Iz Rusije so poročali, da je pri Vilni zbranih en milijon ruskih vojakov, ki bodo upadli v vzhodno Prusko in korakali proti Berlinu. General Hindenburg je pa zvedel od ruskih ujetnikov, da te milijonske armade pri Vilni sploh ni, ker so vse ruske čete, ki so bile tam, celo carska garda, dobile povelje, da se udeležijo bojev ob Visli.

ZEPPELINI NA RUSKO POLJSKEM.

Krakov, 17. septembra. Varšavski listi poročajo, da so nad raznimi mesti Ruske Poljske videli več Zeppelinovih zrakoplovov.

V RUSKI ARMADI NI FINCEV.

Berolin, 18. septembra. V Parizu bivajoči Finci se boje, da bi v Nemčiji mislili, da so se v bitki pri Lycku bojevali tudi finski vojaki. Zato so izdali naslednje izjavo: Med finko državo in Rusijo se je napravila pogodba, da plača Finska letno 10 milijonov frankov Rusiji za to, da so Finci popolnoma oproščeni vojaščine. Na Finskem se od tedaj nahajajo samo ruski vojaki, v ruski armadi pa ni nobenega Finca.

OB ZVOKIH HARMONIKE.

Ranjenci pripovedujejo zanimivo epizodo iz bitke pri Krasniku. Ko je imelo priti do napada, je vzel vojak 13. pešpolka harmoniko in zaigral vesele melodije. Pogum vojakov je vzrastel in ob sviranju pesmi »Jeszcze Polska« se hiteli k napadu kakor na ples.

ŠKODOVE TVORNICE POVEČAJO.

Plzenj, 18. septembra. Škodove tvornice so pričele v Bolewetu graditi nove stavbe.

SMRT RUSKEGA AVIATIKA.

Bukarešt. Iz Peterburga se poroča, da je ruski zrakoplovec Nestorov, ki je v zadnjem času šel večkrat na poizvedovanje, našel smrt na zelo značilen način. Videl je pluti avstrijskega zrakoplovca nad ruskimi četami in sklenil je, uničiti sovražni zrakoplov. Med tem ko se je vzdigoval, je bil zadet njegov aparat od mnogih strelcev, bencinski kotel je eksplodiral, na kar je aparat padel na zemljo in pokopal pod seboj letalca Nestorova.

LISTEK.

Krakov v vojni.

(Pismo iz Krakova.)

Vojni val, ki ga dviga na bojišču ljuta borba med Avstrijci in Rusi, se zaganja v velike deljave in buta ob postajo na meji. Brezkončni lazaretni vlaki z ranjenci drdajo skoz mrčno vežo. Časih se odpro kaka vrata, lahko ranjeni izstopajo in gredo v čakalnice. Vozovi s težko ranjenimi ostanejo zaprti.

V ranem jutru odhaja končno tudi osebni vlak dalje v Krakov. Za privatni promet služijo samo že davno izranžirani vozovi. Na celi dolgi vožnji nobene možnosti, da bi se človek umil. Sprevodnik pravi: »Prosim lepo. V miru že imamo take vozove. Zelo lepe vozove na celi progi. Le pomislite, prosim vas, noter do Lvova vozovi z umivalniki!«

Do Lvova seveda ni mogoče več iti. Rusi gospodarijo sedaj v glavnem mestu Galicije. Zadnji begunci so že pred nekaj dnevi dospeli v Krakov. Poljaki, Rusini in Judje in zlasti zastopniki iz vseh treh narodov sestavljenega časopisja. Lvovski listi so nehali izhajati. Tudi oni, ki je bil pisan v judovskem žargonu — v ostalem edini gališki list, ki je imel lastnega poročevalca v avstrijskem vojnem poročevalskem stanu.

Življenje v gosto naseljenem lepem Krakovu utripa burno kakor v vročini. Neprestano odhajajo čete ali pa prihajajo bolni in ranjeni vojaki z bojišča. V ogromnih vozovih za prevažanje pohištva vozijo mimo ruske vjetnike. Na vozovih z lojtricami dovažajo judje iz vasi tovore v mesto. S hrupnimi klici poganjajo svoja suha kljuseta. Vsi so v dolgih črnih kaftanih, ki so od starosti ali zeleni ali pa sivkasti, kakor bi bili plesnjivi. Naenkrat se skozi hrupno vrvenje prične vrsta počitih ljudi. Prošnja procesija za sročeni izid vojne.

Nepregledno se vale množice žensk in starčkov, ozke ulice odmevajo od petja litanij.

Krakov je pobožno mesto. Težko je v katerem drugem mestu toliko samostanov in cerkva, toliko visokih stolpov in ogromnih zidov iz dni ponosnejše preteklosti. Še stoje ob cestah v notranjem mestu vrsta ob vrsti nekdanje palače poljskih knezov in patricijev. Sicer jih sedaj v pritličju kaze trgovine in gostilne, toda tiha dvorišča v notranjosti, obdana z galerijami, mogočna stopnišča in visoke veže pripovedujejo o časih, ko so tukaj gospodarili svobodni rodovi. Vsaka izmed hiš, ki je v izpremembi stoletij ostal neizsvojo zgodovino. Kakor ponosen okvir, ki je v izpremembi stoletij ostal neizpremenjen, obdajajo pisano, valovečo in vedno izpreminjajočo se sliko krakovskega mestnega življenja.

Tu se čuti, kako je Krakov v vseh viharjih ostal poljski. Tu done čez trg turobne, kljubovalne narodne in junške pesmi. Petje prihaja iz visokega si-

vega državnega poslopja, stana poljskih legij, ki vstajajo k novemu junštvu. Spodaj se zbirajo ljudje in ganjeni poslušajo zmagoslavnu napevu, ki je šel skozi sanje njihovih očetov, njih glasovi se pridružujejo petju, dečki in starčki, dekleta in žene pojejo v tisočglasnem zboru pesem njihovih nad in želja: »Ni še Poljska izgubljena . . .«

Prostovoljni borci gredo iz mesta ven. Ljudstvo jih vriskaje spremlja na potu skozi mesto in čez široki zeleni pas sprehajališč, kjer čarobno lepe žene (glas o lepoti Poljakinje ne dosega resničnosti!) mladim vojakom potresajo pot s cvetjem. Zunaj na odprtem polju je vojni tabor pripravljen k odhodu; nešteti visoko s šotori naloženi vozovi stoje pripravljeni, med njimi pa se pasejo konji. Jutri odkorakajo legije v sovražnikovo deželo, poljska mladina proti dumam carizma.

DUNAJSKI PARLAMENT ZDRAVILIŠČE ZA BOLNE IN RANJENE ČASTNIKE.

Dunaj, 18. septembra. (Kor. urad.) Predsednik parlamenta si je v družbi več poslancev ogledal parlament, ki je izpremenjen v zdravilišče za bolne in rekonvalescentne častnike. Poslanci so se jako pohvalno izrekli o tej napravi.

DRŽAVE BODO IZMENJALE LISTE UJETNIKOV.

Dunaj, 18. septembra. (Kor. urad.) K herolinskemu poročilu, da je tripelent-enta v dogovorih z Nemčijo, da se izmenjajo med njimi liste vojnih ujetnikov, dostavlja »Fremdenblatt«, da je po posredovanju Zedinjenih držav tudi Avstrija v tem dogovoru.

BILINSKI DAROVAL 10.000 KRON.

Sarajevo, 18. septembra. (Kor. urad.) Skupni finančni minister Bilinski je daroval bečo trpečemu prebivalstvu, ki je moralo vsled vojske bosansko-hercegovsko mejo zapustiti, 10.000 kron.

× × ×

NEMIRI V KAVKAZU URADNO POTRJEJENI.

Dunaj, 17. septembra. List »Baku« prinaša oficalno poročilo tamošnjega mestnega načelnika polkovnika Martinova, da je padel v izvrševanju svojih dolžnosti podpolkovnik Panin. To poročilo potrjuje vesti o nemirih v ozemlju Baku.

Poraz Srbov v Sremu in na Ogrskem. — Naša ofenziva v Srbiji.

Na srbskem bojišču naše čete zasledujejo bežečega sovražnika. Naše čete zaplenjajo vedno mnogo srbskega vojnega materijala. Ofenziva naših čet v Srbiji napreduje.

»MI NA CELI ČRTI PRODIRAMO«.

»Grazer Volksblatt« objavlja sledečo vsebino došle mu poštne vojne dopisnice: Ta-le pozdrav sprejmete že iz Srbije. Naše čete so Srbe zopet dobro natolkle. Mi na celi črti prodiramo.

× × ×

KJE SO SRBI PREKORAČILI MEJO.

Srbi so prekoračili mejo na zahodu pri črti Obrenovac—Progar, Pravo—Novoselo—Krpino in Orešac—Grabovac in Ostružnice. Skupno število Srbov, ako prištevamo tudi neredne čete, je iznašalo 15.000 mož.

SIJAJNI USPEHI NAŠEGA OROŽJA PROTI SRBOM.

Uradno javlja ogrski korespondenčni urad, da se je bitka po srbskem brezuspešnem bombardiranju Pančeva vršila med krajema Borca in Baranyosa ter so bili Srbi v tej bitki popolnoma potolčeni.

Nadalje se javlja: V bitki pri Jakovu so naše strojne puške Srbe silno kosile. V bitki pri Jakovu so naši ujeli 4000 Srbov in bogat plen. Število v tej bitki mrtvih in ranjenih Srbov cenijo na 3000.

V bitki pri Stari Pazovi so naši ujeli 3000 Srbov, na stotine Srbov je pa našlo na begu smrt v Savi.

General Frank, ki je porazil Srbe v Sremu.

NAPAD SRBOV NA PANČOVO.

Bombardiranje mesta. — Uničenje srbskih čet. — Mnogoštevilni ujetniki. — Ves artiljerijski materijal zaplenjen.

Ostjek. Od dobro poučene strani se poroča o vpadu Srbov pri Pančovi in njihovem uničenju sledeče:

V okolici Velikoselo na srbskem obrežju so se zbrale srbske čete, močne komaj pol divizije, in priče dne 12. t. m. okoli 1. ure popoldne iz mnogih težkih baterij iz srbske strani bombardirati odprto mesto Pančovo. Naše maloštevilne

opazovalne čete so se v začetku bombardiranja umaknile, ko so dognale, da hočejo Srbi prekoračiti Donavo pod zaščito svojih težkih baterij.

Po kratkem navidezem odporu so naše čete na povelje pustile, da so Srbi Donavo mirno prekoračili. Bombardiranje odprtega mesta, ki je trajalo skoro dve uri, je povzročilo v Pančovi škodo. Več poslopij je bilo porušenih. Požar, ki je na enem kraju izbruhnil, je bil hitro pogasjen.

Med tem so Srbi, močni 7000 do 8000 mož, šli z lahkim topništvom proti Pančovi. Srbske čete so bile, kakor vedno, spremljane od četašev, ki so tvorili prednjo stražo. Med tem ko se je del Srbov obrnil proti mestu Pančovi, je odšla glavna sovražnikova moč proti Dolovi. Tukaj so bili Srbi ustavljeni od naših čet. Srbi, katerim so manjkale ugodnosti njihovega ozemlja in so bili prisiljeni na odprt boj, so pokazali tudi v tem slučaju svojo inferiornost nasproti našim četam. Naše čete so po kratkem topniškem boju napadle sovražnika z bajoneti in ga popolnoma potolčke.

Srbska ofenziva je bila krvavo razbita. Ujeli smo množico Srbov in zaplenili skoro ves topniški materijal. Samo majhen ostanek Srbov se je rešil čez Donavo. Neki monitor je obstreljeval bežeče in podrl srbske podstavke za baterije nasproti Pančovi.

Srbi, ki so udrli v mesto Pančovo, so se mogli le deloma umakniti. Veliko število jih je našlo smrt.

× × ×

VALJEVO PADLO.

Budipešta. Ogrski dopisni urad poroča: Naše čete, ki so vdrle iz Zemuna, so osvojile Valjevo in prodirajo proti Kragujevcu. Srbi so imeli velike izgube.

× × ×

KOLERA V SRBIJI. — 45 LET STARI MOŽJE V SRBIJI POD OROŽJEM.

Solun. V Nišu se je pojavila kolera, na kateri je mnogo ljudi zbolelo. — Srbi kličejo v Bitolju pod orožje tudi 45letne može.

SRBSKI PRINC JURIJ RANJEN.

Sofija. Iz Niša prihajajoči potniki pripovedujejo, da se princ Jurij še vedno nahaja v Belgradu. Princ se vozi vsak dan z avtomobilom v krasni uniformi v Belgradu in v okolici. Njegova glava je še zavezana, kljub temu se trdi, da se je njegova neznačajna rana že zdravje zacelila.

SFLOŠNA MOBILIZACIJA V NOVI SRBIJI.

Carigrad. Bolgarski listi poročajo, da je srbska vlada odredila splošno mobilizacijo vseh čet v Novi Srbiji, ki do sedaj še niso bile pod orožjem. Te čete so določene, da potlačijo makedonski upor.

× × ×

SRBIJA NIMA DENARJA.

Sofija. Iz Niša se poroča, da so bile od strani srbske vlade opozorjene vse cerkvene in šolske oblasti, da se plače duhovnikov, učiteljev in cerkvenih nastavljenecv za nedoločen čas ne izplačajo. Državni uradniki že dalj časa ne dobe nobenih plač. Ti se s tem tolažijo, da bo vlada kmalu dobila denar in jih takrat zadovoljila.

Kaj se zgodi s srbskimi zarotniki. — Obraunava proti morilcu nadvojvode Frana Ferdinanda. — Srbski talniki.**KAJ SE ZGODI S SRBSKIMI ZAROTNIKI V BOSNI.**

Iz Sarajeva se poroča: Svoj čas se je poročalo, da so v sarajevski okolici zgradili šest vešal, na katere so nameravali obesiti šest oseb, ki so nameravale neki napad. Vešala so pa zopet podrla, ker so obdolženci v zadnji uri o glavni zaroti povedali tako važne stvari, da se je sodna oblast premislila. Zločinca je internirala v

vojaškem taboru, kjer čakajo tudi Princip in tovariši ure, da se njih usoda odloči.

RAZPRAVA PROTI PRINCIPU IN NJEGOVIH SOKRIVCEM SE VRŠI MESECA NOVEMBRA.

Sodno postopanje proti Principu in tovarišem se zaključuje meseca novembra z glavno razpravo, h kateri bo pripuščeno le po oblasti določeno število poslušalcev.

Sodni akti so ogromni. Nekatere izpovedi prič obsegajo 400 do 800 strani. Zločinov pred 28. junijem ne kaznuje vojaška, marveč civilna oblast.

TALNIKI ZA VARNOST BOSENSKIH ŽELEZNIC.

Vojaške oblasti so prijele 82 oseb, ki morajo jamčiti za mir v deželi. To so Srbi, ki so celo po zločinu 28. junija več tednov bili prosti in so odstranjevali, kar bi jih oteževalo. Kljub temu se je proti njim toliko gradiva zbralo, da so jih prijeli in jim povedali, da s svojim življenjem jamčijo za mir in red v deželi; predvsem pa za varnost popotnikov na železniških glavnih progah v Bosni in v Slavoniji. Ob vsakem predoru, pri vsakem mostu in pri vsaki postaji stoje talniki, ki jih vojaki stražijo in ki morajo toliko časa tam stati,

dokler se še vlak vidi. Hrvatje talnikov niso nikjer psovali, dasi jih dobro poznajo.

TALCI V SREMU.

Ostjek. Veliki sremski župan je poslal okrajnim glavarstvom v Sremu sledeči razglas: »Ker se je zgodilo, da je bila telefonska proga Sid—Tovarnik od domačega prebivalstva poškodovana, se naznanja, da je postavila vojaška oblast talce na progi Ostjek—Borovo—Vinkovci, Ostjek—Markušica—Vinkovci, Vinkovci—Indijija, ki so postavljeni pri posameznih stražah. Ti talci so postavljeni zato, da jamčijo, da ljudstvo ne bo napadalo ali poškodovalo železniške proge, brzojavov in telefonov ali drugih vojaških stvari. Če bi prebivalci kaj takega zagrešili, se talci takoj ustrelje. Razglasite to po vseh vaših vašega okraja.«

Bitka narodov od Pariza do Verduna.**PARIŽANI NIČ VEČ NE UPAJO.**

Genf, 18. sept. Med begunci, ki so došli zadnje dni iz Francije, je veliko državljanov nevtralnih držav, ki so bivali več let v Parizu in ki so morali mesto zapustiti. Pripovedujejo, da Parižani več ne upajo, da bi se moglo mesto držati in niti ne pričakujejo, da bi se mesto več časa oblegalo. Nekaj tisoč vročokrynežev pač še želi, da naj se mesto z vsimi silami brani in ki se hočejo tudi v pouličnem boju z Nemci vojskovati. Barikade so zgrajene celo v notranjem mestu, ki so brez vsake obrambne vrednosti, a ki Parižane le pomirjujejo. Ker so podpore iz javnih sredstev in iz zbirke zelo nizke, je položaj vedno slabši.

PARIZ — VELIKA BOLNIŠNICA.

»Daily Chronicle« poroča iz zahodnega bojišča, da so bile v boju, katerega so Francozi proglasili za svojo zmago, velikanske zgube. Ves Pariz je podoben veliki bolnišnici. Dopisnik pravi, da je sam videl 7000 ranjencev, katere so peljali skozi Orleans.

DEZERTACIJE V FRANCOSKI ARMADI.

Rim, 18. septembra. »Gazetta del Popolo« poroča o številnih dezertacijah v francoski armadi. Od 15. armadnega zbora je bilo pri Metz ustrelenih 300 vojaških beguncev, med njimi mnogo častnikov. Poleg tega je bilo degradiranih več generalov.

PANIKA MED FRANCOSKIMI FINANČNIKI.

Stockholm, 18. septembra. Francoski finančni krogi so izgubili glavo in ne odgovarjajo več niti na najnujnejša vprašanja. Francoske banke nič več ne izplačujejo.

× × ×

FRANCOZI MOLIMO. — VOJSKA NAUČILA PARIŽANE MOLITI.

Iz Gensa se poroča: V nedeljo dne 12. septembra so v cerkvi Notre-Dame molili za srečen izid vojske. Pobožnosti se je do 30.000 oseb udeležilo. Trgi in ceste okoli cerkve so bili polni ljudi. V cerkev so prišli vsi poslanci, generalni svetniki, častniki in uradniki ki bivajo v Parizu. Med procesijo so nosili relikvije Turkosi. Po procesiji je podelil kardinal Amette apostolski blagoslov. Parižani so klicali: Sveta Genovefa, varuj nas! Podeli nam zmago. Cerkev so sploh prenapolnjene. Tempelj prej vse-mogočne framsanske lože »Grand Orient« je zastražen, ker se boje napadov nanj.

PARIŽANI PROSIJO IVANO D' ARC ZA POMOČ. PREPOVED KARDINALA AMETTE-A.

Bolonja, 17. septembra. (Privatno.) »Auenired d' Italia« opisuje službo božjo v pariški katedrali Notre Dame za zmago francoskega orožja. Že na vse rano je drvela nepregledna množica proti stolnici, gospe v mnogih slučajih v žalni obleki. Ko je v katedrali zaoril resni spev:

Dieu des victoires
Dieu de clémence
Sauvez la France!

(Bog zmag, Bog dobrotljivosti, čuvaj Francijo!) — je vse ljudstvo v cerkvi in okrog nje spremljalo to veličastno himno. Ko se je na vratih prikazal beli kip Ivane d' Arc, ovit z zgodovinsko zastavo, je začela množica navdušeno klicati in ponavljati prošnjo: »Osvoboditeljica domovine, reši nas!« Potem je petje utihnilo in na glavnem vходу se je prikazal s svojim spremstvom kardinal Amette, ki je imel cerkveni govor. Izvajal je, kako so človeške vrline nerazdružljive od vere. Poveljeval je hlabrost, disciplino in požrtvovalnost živih, proslavljal je umrle ter jih priporočal božji milosti. Prosil je poguma in moči, da bo mogoče prenašati vse skušnje in vse trpljenje. Končno je povabil ljudstvo, da hvali Gospoda, ki naklanja vojskam zmage.

RUSI NISO POSLALI VOJAKOV ČEZ ARHANGELSKO NA POMOČ FRANCIJI.

Frankobrod, 18. sept. »Frankfurter Zeitung« poročajo iz Kristianije: Došel je iz Arhangelska popolnoma zanesljiv zaupnik, ki je bival več mesecev v Arhangelsku in ki je odločno izjavil, da je izmišljeno angleško poročilo, da bi bili Rusi iz Arhangelska poslali Francozom kako armado na pomoč, ker morje tam že zdaj zmrzuje. Velik transport vojakov je na 600 km dolgi progi tudi nemogoč, ker je železnica enotirna. Laž je, da bi bili Rusi v Arhangelsko vojske skozi mseece vozili.

× × ×

STARČKI ZA OBRAMBO PARIZA.

Kodanj, 17. septembra. Za obrambo Pariza so vpoklicali tudi 60 in celo 70 let stare moške. Vsa pariška vrata so zaprta.

Amerikansko brodovje v Tihem morju ojačeno.

»Vossische Zeitung« poroča, da so Zedinjene države ojačile svoje brodovje v Tihem morju. Na Filipinske otoke so odposlali eno vojno brodovje.

Rumunsko odposlansvo v Rimu.

Rim, 17. septembra. Rumunsko odposlanstvo, sestavljeno iz poslancev Istratija in Diamandija, brata bivšega rumunskega poslanika v Rimu, je imelo že več pogovorov s politiki in diplomati. Potrjuje se, da imenovana poslanca nimata nobene uradne naloge. Ostala bosta tu ves teden in razpravljala o evropskem položaju. Prosila bosta tudi, da jih sprejmeta Salandra in Di San Giuliano.

Nemški poslanik odpotoval iz Bukareštu.

Bukarešt, 18. sept. Nemški poslanik dr. pl. Walathausen je 16. t. m. odpotoval v Berlin.

Bolgari na razpotju.

Sofija. Ministrski predsednik Radoslavov je rekel pred kratkim poslancem, da ni izključeno, da bo Bolgarija še pred koncem septembra primorana svojo nevtraličnost pustiti in z orožjem v roki svoje pravice braniti. To izjavo različno razlagajo in v resnici je nemirne duhove še bolj razburila. Razmere v Bolgariji so za las podobne vojnemu stanju. Trgovina in obrt počivata, kredita ni nobenega, živila so strašno draga. Vse se radovedno povprašuje, na katero stran bo Bolgarija udarila. Položaj se menja dan za dnem, uro za uro. Dokler ne bosta Rumunija in Turčija stopili v akcijo, nima Bolgarija nobenega povoda, nastopiti v armado. V deželi sta še vedno dve struji, ena za Avstrijo, druga za Rusijo. Predlanska katastrofa je to nasprotje še bolj poostрила in velikanski boj med tema strankama je strasti do viška razpalil. Tisti, ki jih vodi panslavistična politika, pozabljajo, da je blagor naroda višji kot blagor plemena; pravijo, da je stališče Bolgarije že naprej osoda določila. Tisti pa, ki jih vodijo stvarni interesi Bolgarije, prav sodijo, da je stališče Bolgarije odvisno od dejstev. Vlada lahko pogleda za kulise diplomacije in torej lahko vidi, kakšne koristi ima pričakovati od te ali one strani in kakšne nevarnosti preté od ene ali druge strani. Tukaj je na mestu politika razuma, pa ne strasti. Če ne bodo merodajni faktorji v kritičnem trenutku prave poti ubrali, utegne Bolgarija še večjo katastrofo doživeti kakor lanske leto meseca julija. Gotovo je, da vevsele ne bodo dolgo časa mirno gledale teh nevtrálnih igralcev, ki niso niti vstopnine plačali. Za Bolgarijo je neobhodno potrebno, da se odloči, čimprej, tem boljše!

Rusko-srbsko beračenje v Rimu.

Dunaj. Iz Cetinja se poroča: Tukajšnji ruski poslanik pl. Giers je odpotoval včeraj v spremstvu dveh črnogorskih vodov v Atene, kjer se je sestel s princem Arzenom Karagjorgjevičem. Kakor se govori, gredo vsi trije v Rim.

Položaj v Solunu.

Carihrad. Od začetka vojske sem se je gospodarski položaj Soluna silno poslabšal, ker počiva vsa trgovina zaradi ustavljanja vsakega prometa v Sredozemskem morju. Ker priobčujejo časopisi v svojih posebnih izdajah prave bajke, je policija določila, da morajo predložiti časopisi vse došle brzojavke oblastem v cenzuro. V cerkvah se beró določbe vojnega ministrstva o mobilizaciji.

Radko Dimitrijevič želi nazaj v bolgarsko armado.

Sofija, 18. septembra. Prejšnji bolgarski poslanik v Peterburgu, Radko Dimitrijevič, ki je odstopil, ko je izbruhnila vojna in vstopil v rusko armado, a zopet izstopil iz nje, ker ruski častniki niso marali zanj, je pisal skesano pismo bolgarskemu vojnemu ministru in ga prosil, da sme zopet v bolgarsko armado vstopiti.

Španci za Nemčijo in Avstrijo.

Berolin, 18. septembra. Tudi v Španiji se javno mnenje presukava. Španci več ne simpatizirajo za Francijo, ki podpira rusko politiko, marveč so njih simpatije zdaj na strani Nemčije in Avstro-Ogrske.

Demisije ruskih ministrov.

Kodanj. Iz Peterburga se poroča: V ruskem kabinetu se je pojavilo nesoglasje.

Ministra Kassov in Cjelovitov sta demisionirala.

Vojska se pozna tudi v Ameriki.

Danska »Politiken« piše, da se vojska tudi v Ameriki zelo pozna. Borze so deloma zaprte, izvoz Amerike v tuje kraje vedno bolj peša in brezposelnost je vedno hujša.

Nemčija zopet v brzjavni zvezi z Ameriko.

Berolin, 18. septembra. Brezžično brzjavljenje zopet funkcioniра. Brzjavila so se že poročila o nemških zmakah. Laži, ki jih angleški poslanik poroča ameriškim listom, se zdaj uspešno pobijajo.

Vlak s 1290 ranjenci in bolniki s severnega bojišča došel v Ljubljano.

Včeraj okoli 5. ure popoldne se je v Ljubljano pripeljal četrti vlak z ranjenci s severnega bojišča. Pred kolodvorom je za vojaškim kordonom stala velika nema množica. Na kolodvoru so bili dež. predsednik baron Schwarz, vladni svetnik vitez Laschan, dež. odbornika dr. Lampe in dr. Pegan, župan dr. Tavčar, ravnatelj državne policije grof Künigl, okrajni glavar Kresse, odborniki Rdečega križa z načelnikom g. okr. glavarjem Del Cottom in ces. svetnikom Mathianom.

Okoli ranjencev so se točno in hitro uredili vojaški zdravniki pod skrbnim vodstvom štabnega nadzdravnika g. dr. Geduldigerjem, dame Rdečega križa pod načelstvom soproge deželne predsednika blag. gospe baronice Schwarz so pa postregle ranjencem s preciznostjo in ljubeznjivostjo, ki je razvedrila obraze ranjencev. Požrtvovalnost nekaterih dam, ki vsakemu mimo Ljubljane vozečemu vlaku posvečajo svojo milo pozornost, je res občudovati. V prvi vrsti teh dobrotnic naših bojevnikov je blag. gospa Luckmann, ki je uprav neumorna v svojem plemenitnem samaritanskem delu.

Med došlimi ranjenci in bolniki je bilo jako malo naših vojakov, kar jih je pa bilo, so v pogovorih kazali, da jih ni zapustil stari slovenski pogum. Mnogi so imeli sabo ruske vojaške vreče, katere so posebno hvalili, da so pri gibanju in kretanju vojaka mnogo bolj praktični, kot naši težki turnistri, patrone itd. En kranjski fant je na vprašanje, ako ima tudi on kaj patron, rekel: »Sem jih Rusom posodil« — pri tem je naredil kretnjo streljanja — »hom šel kmalu ponje nazaj.« Od ruske infanterije ni nihče ranjen, vse rane so od ruskih šrapnelov. Vojaki ranjenci 17. pešpolka so pripovedovali: »Napravili smo na Ruse šturm. Rusi so bili v gozdu. Tudi naš polk je vjel mnogo Rusov. Ruska moč je samo šrapnel.«

Ranjenci

17. pešpolka so pripovedovali, da je podpolkovnika Hraševca zadel šrapnel, da je padel; ne vedo pa, ali je mrtev ali samo ranjen. (Po došlih novih vesteh podpolkovnika Hraševca v bolnišnici v Kečkemetu ni.) Nekaj Slovencev, ki so bili med ranjenci, oziroma bolniki, naj tu omenimo: Josip Velikonja iz Št. Andraža pri Gorici (97 pp.); Jožef Jošt iz Pliberka (7 pp.); Franc Homar iz Kamnika (17. pp.); Ivan Lindič iz Starevasi pri Krškem (17. pp.); Miha Dolničar iz Dobrave (17. pp.); Ivan Košir, Dolge Poljane (17. pp.); Matevž Stare, Medvode (17. pp.); Mat. Thaler, Sorica (17. pp.); Karl Brzin, Novo mesto (27. pp.); Franc Kos, Zgornji Žerjavci, Štaj. (47. pp.); Karl Ortan, Zgornje Hoče (47. pp.); Blazinc Matko, Braslovče (26. dom. pp.); Pavel Mancher, Lubinci pri Konjicah (26. dom. p.); Alojzij Munda, Radenci (26. dom. p.); Ivan Verdel, Vel. Turešice pri Celju (26. dom. p.); Jožef Seliga, Rogaska Slatina (26. dom. p.); Franc Jelen, Velenje (26. dom. p.); Franc Skutnik, Dolič (26. dom. p.). — Od našega domobranskega polka št. 27 so prišli sledeči: Ivan Hočevar, Smlednik; Jožef Kavčič, Št. Jurij ob j. ž.; Anton Lamovšek, Dvor pri Krškem; Alojzij Besednjak, Bilje pri Gorici; Peter Pohleven, Horjul; Anton Znidaršič, Osek pri Mariboru (lovski bat. 8.); Jožef Longo, Št. Peter ob Soči (1. bat. 20); Anton Ropotar, Štrno ob Paki (san. odd. 8); Fr. Ocvirek, Trojana (top. polk 7); Anton Smrekar, Moravče (top. p. 7); Marko Pliberšek, Vrhole pri Konjicah (top. p. 9). — Od 17. pešpolka nadalje še: Jakob

Sodja, iz Sp. Gorij št. 82; France Trente, Litija, Štajner Mihael, Stari trg; Koprivec Peter, Vrhnika; Avbelj Fr., Kranj; Samsa Anton, Loški potok; Mihael Predel, Slovenec iz Ogrske; J. Osvald iz Loža; Zumer Jakob (lovec) iz Koroške Bele; Vrhovnik Fr., Mengeš (povožen); Josip Jaklič (topničar), Vel. Lašče; Jož. Križnič (97. pp.) iz Plavij pri Gorici. — Med bolnimi smo opazili učitelja Vašteta in Jakliča ter brata tukajšnjega trgovca Schneiderja. — Ostali ranjenci in bolniki so bili od polkov št. 66 (Ungvár), 42 (Terezin na Ogrskem), 7 (Celovec), 96. (Karlovac), 87 (Celje), nekaj Bosancev, honvedov, Deutschmeistrov z Dunaja, ki so bili posebno zgovorni in so pripovedovali, da so Rusom vzete patrone na bojišču zagreblili.

Med došlimi ranjenci je bilo tudi 6 Rusov, 3 iz volenjske gubernije, 1 iz besarabske gubernije, 1 iz utajske gubernije in 1 iz Jekaterinoslava, 4 so od Jakuckega polka, 1 je od Litovskega polka, 1 je od Tahaurovskega polka. — Pripovedovali so, da so zelo zadovoljni, da so v avstrijskih rokah. Prav nič niso vedeli v pravem vzroku vojske. Do včeraj niso vedeli, da je bil umorjen naš prestolonaslednik. Rusi imajo vojsko za versko vojsko. Ruske vjetnike so odpeljali v garnizijsko bolnišnico na finem »bregu«, na kakršnem so se gotovo prvič v življenju vozili.

Za prevoz ranjencev in bolnikov je imelo gasilno in reševalno društvo na razpolago 54 voz, všteti štiri avtomobile (kamniškega, od Sv. Lucije in deželni avtomobil). Pod načelstvom gosp. Turka in Barleta ter ob sodelovanju večbalca Dachsa in drugih požrtvovalnih gasilcev je bil ves transport v bolnišnice, všteti postrežbo v lopah, končan v petdeset ure.

Dnevne novice.

+ Prosimo za nadaljno pošiljanje sadja za ranjence! Dela pri konserviranju in pripravljanju sadja za naše ranjence so se tako uredila in razvrstila, da lahko predelamo v kratkem času vsako množino sadja. Prosimo torej vse blage darovalce in sotrudnike, da blagohotno nadaljujejo z nabiranjem in dopišiljanjem na naslov: Gospodinjska šola pri Uršulinkah v Ljubljani (železniška postaja: glavni kolodvor). Vse dosedanje in nadaljne dopišiljalce bomo objavili v »Slovenecu«.

+ V večni spomin padlih vojakov. Ali ni naša dolžnost, imena tistih, ki so žrtvovali svoje življenje za cesarja in državo, zapustiti tudi potomcem? V mestih bodo postavljali bronaste spomenike vojskovodjem, pesniki in slikarji bodo jim poklanjali svojo umetnost, samo po preteku par desetletij se pozabijo imena vojakov, ki so dali svoje življenje. Da se to prepreči naj vsaka župnija imena svojcev padlih v boju ali onih ki so podlegli ranam, oveko večji v cerkvi ali na kakem drugem prostoru v kamnu ali kovinski plošči. Po mnogih, mnogih letih, ko bo svetovna vojska že davno pripadala zgodovini, bodo take enostavne priče velikega časa nemo pričale našim potomcem o junaštvu naših vojakov. Tudi najubožnejša župnija more doprinesiti tako majhno žrtev.

+ Seznam izgub št. 13 obsega pešpolke št. 4, 6, 14, 22, 42, 70, 74, 86, 92, 102. V tem seznamu sta: Stotnik Rogac Ivan, 70. pešpolk, 16. stotnija, iz Kranjske, ranjen; Stern Simon, 22. pešpolk, 6. stotnija, Orehova vas pri Mariboru, ranjen. V Ljubljano tega izkaza še ni.

— 11. in 12. izkaz vojnih izgub smo danes odposlali p. n. naročnikom.

— Ranjenci v Gorici. Poleg že zadnjih priobčenih se v rezervni bolnišnici nahajajo še naslednji ranjenci, ki so pa sami Furlani: Ivan Cucit od 8. top. polka iz Krmina, ima zvito levo roko; Ivan Lupieri, poddesetnik 27. domobr. polka, iz Verse, ima odstreljen sredinec na levici; Angelj Stabile, pešec 27. domobranskega polka, iz Ogleja, ima prestreljeno levo roko; Jožef Brandolin od 8. top. polka, iz Borgnana, ima opeklinno. — V vojaški bolnišnici ni nič novih. — Naslednji ranjenci so še dospeli v Gorico in so nastanjeni v Centralnem semenišču: Al. Cossar iz Škodovake, Albert Gregoris iz Červinjana, Jožef Trinta iz Anhovega na Kanalskem. — Vsi trije od 27. domobr. polka. — Dalje se tu nahaja še Al. Radin od 8. top. polka iz Herteneglia pri Poreču v Istri. — Ranjeni so lahko, večina od šrapnelov. Vsi se dobro počutijo.

— Velikodušna naprava. Deželni poslanec baron Friderik Born je dal svoje lovske hiše pri Sv. Ani na Ljubelju na razpolago nadvojvodinji Avgusti za take ranjence, ki bi kot rekonvalescenti potrebovali gorskega zraka. Prošnje za sprejem v

te hiše je naslavljal na dvornega svetnika Adolfa pl. Libits, Budimpešta, IV., Klotildepalais.

— Poljski begunci. »Grazer Tagblatt« poroča: Precejšnje število pobeglih galskih rodbin so prepeljali na Dolensko, kjer delajo na polju.

— Odvetniški kandidati ne morejo biti državni poslanci. Disciplinarni senat najvišjega sodišča je pred kratkim v neki sodbi izrekel pravnotemeljni pravdorek, da vpis v imenik odvetniških kandidatov ni dopusten, ako prosilec v izdatni meri ne more izvrševati zavezanosti dolžnosti odvetniškega posla s tem, da je sprejel kako častno mesto (v deželni šolski svet ali deželni odbor, kot državni poslanec).

Ljubljanske novice.

Ij Procesija na Rakovnik. V nedeljo (kvaterno), 20. septembra, na praznik Zalostne Matere božje, bo šla iz cerkve sv. Petra procesija k Mariji Pomočnici na Rakovnik prosit za skorajšen in srečen izid vojske. Procesija se vrši ob vsakršnem vremenu in se prične ob 2. popoldne ter gre po Elizabetni cesti in Strelški ulici za Gradom proti Rakovniku. Po ondi končani božji službi se procesija vrne po isti poti k sv. Petru.

Ij Obisk g. knezoškofa v garnizijski bolnici. Včeraj je počastil s svojim obiskom prevzvišeni knezoškof dr. Jeglič v spremstvu č. g. vojnega kurata g. Ivana Poljanca c. in kr. garnizijsko bolnico. Šefzdravnik garnizijske bolnice g. primarij dr. Franc Derganc je vodil visokega gosta po bolniških sobah in mu predstavljal posamezne slučaje. Z vsakim ranjenim, bodisi Čehom, Nemcem, Italijanom ali Slovincem je izpregovoril g. knezoškof potolažilno in bodrilno besedo. V času obiska je dospel v vojaško bolnico večji transport ranjencev in je Prevzvišeni z velikim zanimanjem zasledoval izvažanje ranjenih vojakov. Visoki obisk ostane v blagodejnim spominu naših vrlih in junaških ranjencev.

Ij Pogrebi umrlih junakov. Na severnem bojišču padlega nadporočnika Rudolfa Häuslerja, ki je umrl v bolnici v Prerovi, prepeljejo v Ljubljano, kjer se vrši jutri ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu pogreb. Vojaški pogreb se je vršil že v Prerovi. Nadporočnik Häusler je bival dalje časa v Ljubljani in ima ženo v Ljubljani. — V nedeljo pripeljejo v Ljubljano truplo nadporočnika Herzmanskega. Oba pogreba oskrbi mestni pogrebni zavod. — Danes popoldne ob 4. uri so pokopali v dež. bolnici umrlega ogrskega vojaka Polowka, jutri ob 2. uri popoldne pa pokopljejo v dež. bolnici umrlega ogrskega vojaka Adalberta Meinharta.

Ij Umrli so v Ljubljani: Josip Planinšek, delavec, 33 let. — Lovro Čemažar, dninar, 72 let. — Anton Miklavc, mesarski pomočnik, 51 let.

Ij Med ranjenci, ki so došli v Ljubljano, se nahajata tudi stotnik 27. dom. polka Artur Eisner in nadporočnik istega polka Hübel Ivan.

Koncert v korist »Rdečemu križu« priredi prihodnjo nedeljo restavrater na južnem kolodvoru g. Schrey. Opozorjamo že danes na ta koncert.

Ij Učencem I. mestne šole na Ledini naznanja šolsko vodstvo tem potom, da bo vpisovanje za novo šolsko leto v petek, soboto in nedeljo popoldne od 2. do 6. ure na šentjakovski dekliški šoli. V ponedeljek, dne 21. t. m. ob osmih zjutraj bo v cerkvi Srca Jezusovega sv. maša s klicanjem sv. Duha. Učenci naj se zbirajo praznično oblečeni ob pol osmih pred šolskim poslopjem na Ledini. V ponedeljek popoldne ob 1. uri se pa začne redni pouk v poslopju slovenske dekliške šole na Sv. Jakoba trgu.

Razna poročila.

POŽRTVOVALNOST NEMŠKEGA LJUDSTVA.

Berolin, 18. sept. Posojilo petih milijard je že večkratno podpisano.

1,250.000 PROSTOVOLJCEV V AVSTRO-OGRSKE.

Kakor poroča berlinska »Nationalzeitung« se je priglasilo v avstro-ogrski monarhiji do konca preteklega tedna 1,250.000 prostovoljcev, ki žele iti na bojno polje.

SVAK NEMŠKEGA CESARJA NE VARNO RANJEN.

Berolin, 18. septembra. »Berl. Ztg. am Mittag« poroča: Princ Friderik Karel, svak nemškega cesarja, je bil ustreljen v zgornje stegno in je nevarno ranjen.

RUSI IZPUŠČAJO ZLOČINE.

Peterburg, 18. sept. Vse osebe, ki so porušile palačo nemškega poslanstva so izpustili.

DUNAJ ZA BOLNIŠNICO NALEZLJIVIH BOLEZNI.

Dunaj, 18. septembra. Dunajski mestni svet je dovolil za bolnišnico

nalezljivih bolezni 1 milijon kron kredita.

LADJO PATFINDER POTOPIL NEMŠKI TORPEDO.

Berolin, 18. sept. Angleško križar »Patfinder« ni končala mina, pač pa jo je razrušil torpedo nemškega podmorskega čolna.

KUPČIJE S SOVRAŽNIKI NA ANGLEŠKEM STROGO PREPOVEDANE.

Angleški spodnji zbornici je pravosodni minister predložil načrt zakona, glasom katerega se imajo angleški državljani, ki bi kupčevali s podaniki sovražnih držav ali jim posodili denar, kaznovati s prisilni delom do sedem let.

MEHIKANSKA VLADA ZARUBILA ŽELEZNIŠKO OMREŽJE »NATIONAL RAILWAY OF MEXIKO«.

New-York 18. sept. Carranzova vlada je potrdila državnemu uradu, da je zarubila železniško omrežje »National Railway of Mexiko«, ki se odslej na račun vlade vodi pod imenom: Constitutionalist Railway of Mexiko.

AVSTRIJCI V KANADI BREZ DELA.

Berolin, 18. septembra. Avstro-ogrski generalni konzul v Montrealu je došel v New-York. Izjavil je, da ga usoda Avstrijcev v Kanadi skrbi, ker Kanadčani odpustajo od dela avstrijske delavce samo zato, ker so Avstrijci.

POŽAR V TOVARNI.

Olomuc, 18. septembra. V tvornici za vžigalice tvrdke »Helios« v Lošicah je izbruhnil požar, ki je uničil skladišče, mizarstvo delavnico in deset železniških voz, naloženih z lesom. Škoda znaša 100.000 K.

Vojska v Vzhodni Aziji.

Položaj v Čingtavu.

Berolin, 18. sept. (Čez London) Japonci so pri Čingtavu izprožili več min. Močno deževje zavira prodiranje Japoncev.

Položaj v Kiaučau.

Berolin, O položaju v Kiaučau poročajo ameriški listi: Dozdaj je angleškimi polkom samo ukazano, naj ob napadu na Kiaučau skupno z Japonci operirajo. Francozi pričakujejo vsako uro povelja, da naj Angleže podpirajo. Vsak narod odpošlje najbrže dva polka. Dozdaj o izkrcanju Japoncev še ni zanesljivih poročil. V Kiaučau se je glasno prečitala vojakom brzojavka cesarja Viljema, da naj vztrajajo do skrajnosti. Vojski so brzojavko navdušeno poslušali. Nemci so z dinamitom pognali v zrak vsa visoka poslopja. Porušili so tudi železniški most in podrli neko kitajsko vas, a so vaščanom škodo v denarju povrnili.

Japonska se je začetkom julija na vojsko pripravljala.

Stuttgart, 18. sept. Japonska je tu začetkom mes. julija naročila 400 aeroplanov, a naročila zaradi kratke dobe niso mogli izvesti. To dokazuje, da se je že takrat Japonska na vojsko pripravljala.

Kitajci proti trojnemu sporazumu.

Dunaj, 18. sept. »Korespondenca Rundschau« poroča: V Pekinu so zelo razburjeni. Znano je namreč, da je Japonska zahtevala od Kitajske prosto roko, vsled česar so Kitajci živahno protestirali. S kitajsko strani dementirajo vse govornice o nemirih in o revoltech na Kitajskem. Naglašajo se, da je na Kitajskem vse v najlepšem redu in da Kitajska pod vodstvom Juansikaja ne potrebuje nobene tuje pomoči. Razburjenje proti velesilam trojnega sporazuma narašča, osobito proti Rusiji. Anglijo dolže, da hujska Japonsko proti Kitajski in da hoče Japonski nakloniti na škodo Kitajske ugodnosti. Kitajski listi tudi oistro napadajo Japonsko in izjavljajo, da Kitajska v l. 1914. ni tista Kitajska, kakršna je bila še pred 20. leti. Kitajci so na Rusijo vznevoljeni, ker je, kakor »Reč« poroča, peterburški mestni glavar za časa vojska vse kitajske trgovce iz mesta izgnal. Nadalje se v Pekinu trdi, da sta se Rusija in Japonska pogodili, da naj začasno Japonska sama Mandžurijo in Mongolsko zasede.

Japonci napadli Yap.

Berolin, 18. sept. Japonci so obstreljevali in porušili nemško brezzično

brzojavno postajo na otoku Yap. Nemški otok v Velikem oceanu so zdaj odrezani od ostalega sveta. Neka japonska križarka je obstreljevala in močno poškodovala parnik »Prinzessin Alice« Severonemškega Lloydja.

× × ×

Yap je glavno mesto Yap otokov, ki spadajo k nemški Karolinski Mikroneziji v Tihem oceanu.

Smrtni dež na angleške jezdece.

George Curnock piše 11. t. m. v Daily Mailu o porazu II. angleške kavalerijske brigade 24. avgusta pri Thulnu, ki leži med Morsom in Valenciennesom: »V ponedeljek zjutraj ob 4. otvorijo Nemci zopet ogenj iz topov. Ob 10. uri 30 minnut se ukaže napad. Cela brigada se zažene na sovražni kove strelce. Lancierji gredo v boj prepevajoč in kričoč, kakor šolarji. Napad se jim zdi kakor da gredo na zabavo. Nekaj časa gre vse prav. Nemški ogenj iz topov izprazni le nekaj sedel, zdi se, da so strelci že blizu. A zdaj se začne žaloigra. Naravnost v obraz dirajoči angleški konjeniki otvorijo Nemci moreč ogenj. Najmanj 20 strojnih pušk so Nemci skrili, zdaj dežuje smrt na naše jezdece iz daljave 150 metrov. Nihče ni o teh strojnih puškah ničesar slutil. Učinkovale so uničevalno. Na jezdece je divjal vihar z vso silo. Medtem, ko se umakne velik del brigade na desno stran in okusi ogenj strojnih pušk na razdaljo 100 metrov, jezde nekateri naravnost proti sovražniku, a le nekaj metrov. Ogenj iz težke artiljerije je samo markiral nevarnost, ki je bila drugod. Skrite v travi so bile 30 metrov pred strojnimi puškami žice. Naši ljudje, ki so z vso silo jezdili, so popadali s konj. Sovražnik jih je vjel. Od celega polka je ostalo le še 220 mož, tudi huzarji in dragonci so veliko trpeli.«

Angleži vlečejo Irce zopet za nos.

V angleški gosposki zbornici je izjavil lord Lansdowne o homeruli in glede na postavo o ločitvi cerkve in države v Walesu, da zastopa vlada deželo in da jo bo opozicija lojalno podpirala. V poslaniki zbornici je namreč ministrski predsednik Asquith izjavil, da namerava vlada uvesti razpravo o homeruli in o ločitvi cerkve od države v Walesu. Prej pa predloži zakonski načrt, da izvede obe postavi šele čez 12 mesecev ali pa tudi pozneje, če bo vojska več časa trajala. Minister lord Crewe je Asquithovo izjavo v gosposki zbornici ponovil. Ne smemo se čuditi, če postajajo Irce vsak dan nezadovoljnejši in da nočejo vstopati v angleško armado. V Ameriki pa Irce naravnost izjavljajo, da bi jim bilo prav, če bi nemška armada stopila na irska tla.

Strah pred nemškimi minami na Angleškem.

Amsterdam, 18. sept. Iz Londona poročajo: Strah pred minami na Angleškem vedno bolj narašča. Dosedaj so potegnili iz morja 68 min. Pri tem delu je bilo potopljenih veliko ribiških ladij.

Angleži in Indija.

ANGLEŠKI PARLAMENT ZA OBOROŽENJE INDIJCEV.

London (čez Berlin), 18. sept. Obe angleške zbornice sta pooblastili indijsko vlado, da sme nositi stroške za oboroženje indijske ekspedicijske armade.

VSTAJA V INDIJI.

Stockholm, 18. septembra. »Göteborg Morgenpost« poročajo iz Londona, da opisuje londonsko časopisje položaj v Indiji optimistično, a da se v Indiji uradno priznava, da je izbruhnila vstaja in da je položaj resen.

Bolest angleške vojne mornarice.

Milan, 18. septembra. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: Angleško vojno brodovje ne more nemške vojne mornarice, zasidrane v utrjenem pristanišču, izvabiti v bitko. Angleško časopisje trdi, da angleško brodovje vse stori, da bi izvabilo nemško vojno brodovje na bitko. Pri Helgolandu so opozarjali s sirenami nemško vojno brodovje. Če se angleške ladje približajo nevarnemu mestu, se dá znamenje

za boj, vojaki ploskajo, a so razočarani, ker nikoli ničesar ne opravijo.

Turčija.

PRED ODLOČITVIJO V TURČIJI.

Carigrad, 18. septembra. Tu se splošno sodi, da bodo diplomatske zveze z Rusijo v najkrajšem času prekinjene. Ruski poslanik pl. Giers se baje že pripravlja na odhod.

TURKI SO HUDI NA ANGLEŽE.

Carigrad, 18. septembra. »Hakkikat« in »Tanin« se hudujeta nad lordom Bultensom, ki ruje v Sofiji, in pravita, da morajo tisti, ki hočejo Bulgarijo pridobiti, druga sredstva poiskati.

PREHOD SKOZI BOSPOR.

Reka. Turška vlada je izdala dovoljenje za prehod skozi Bospor. To dovoljenje našteva 20 točk, katerih se mora vsaka ladja držati pri svojem prehodu. V zadnjem odstavku naroča poveljniku obrežnih trdnjav ob Bosporu, da zaustavi vsako ladjo, ki vozi brez turškega pilota, najprej s slepim strelom, nato pa z ostrim, ki naj bo namerjen v bližino ladje. Če bi pa to ne zadostovalo, potem je poveljniku dovoljeno ustaviti ladjo z vsemi sredstvi. Reška mornariška oblast je to naznanila vsem tamošnjim parobrodskim društvom.

PREHOD SKOZI DARDANELE ZAPRT. ANGLEŠKI PARNIK NASEDEL.

Carigrad. Pri prehodu skozi Dardanele je neki angleški parnik nasedel na kraj, ki je prost min. Dardanele so tako zaprte, da ne more iti noben parnik ne ven, ne noter.

Albanske zmešnjave.

ESSAD PAŠA HOČE SAM POSTATI ALBANSKI KNEZ.

Carigrad, 18. septembra. Kandidature sina bivšega sultana Abdul Hamida se tu ne smatra za resno, ker bi ji merodajni carigradski krogi ne pritrdili. Zdi se marveč, da dela Essad paša le na to, da sam zasede albanski prestol.

Milan, 18. septembra. Neki turški diplomat piše v »Secolu«: Italija naj gleda, da svoje želje glede na Albanijo diplomatsko uredi. Turčija ne upa več na Albanijo in bi se ji tudi ne priklopila, če bi tudi kak turški knez zasedel albanski prestol.

VELIKI SPORI V DRAČU.

Drač, 18. sept. Odkar je odpoval knez, so tu nastali veliki spori. Veliko oseb so že aretirali. Nasprotstvo se pojavlja med sovražniki in pristaši Essad-paše. Mufti iz Tirane je sklical zborovanje delegatov vseh pokrajin, ki so se udeležili vstaje, ki bodo tvorili komisijo za upravo dežele, dokler se ne ustanovi začasna vlada.

DIJAKI

iz boljših rodbin se sprejmejo na brano in stanovanje pod skrbnim nadzorstvom. Stari trg št. 34, II. nadstropje, desno. 2742 3

Trgovski učenec

dobrih poštenih staršev, star 14-15 let, se takoj sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom na Notranjskem. Naslov pove uprava pod št. 2733.

2765

Solske

potreščine

Marija Tičar

Sv. Petra cesta 26 - Resljeva cesta 7

Ljubljana

Priporoča vsled velike zaloge po **znižanih** cenah

Kontoristinja

z večletno prakso, vešča slovenskega, nemškega in laškega jezika ter vseh pisarniških del, išče primerno službo. Gre tudi na deželo. Cenjene ponudbe pod »H. G. 2726« na upravn. tega lista.

Trgovski vajenec

se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom pri Leopoldu Knez-u v št. Jarju pri Radečah. 2767

Gumijski plašči

so zopet ceneji in sicer vže od K 11-50 naprej.

Šolske obleke

za dečke in deklice ter ravnokar došla najnovejša 2753 3

jesenska in zimska konfekcija

za dame in gospode v veliki izbiri, po znano najnižjih cenah.

Ljubljansko skladišče oblek O. Bernatovič Ljubljana, Mestni trg št. 5-6.

Trgovski vajenec

se sprejme takoj pri tvrdki K. Werli, trgovina špecerije in železnine v Cerknici. 2748

Usi odjemalci pišejo

da je najboljši izmed vseh v trgovini se nabavajočih

malinov sok

oni

lekarnarja Piccolija v Ljubljani.

1 poštna pošiljka z voznino in zavojnino K 5-60.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih 1 kg steklenicah.

Naročila izvršuje 677

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Genkl zastoj in franko.

Velike Kantine Corazza

ki se nabavajo v bogatih vinogradih, preskrbljene z modernimi stroji, prevzemajo naročila

za izdelovanje mošta in vina

z dobro pogodbo na račun tretjih oseb.

Kantine Corazza, Levade, p. Montona, Istra.

La dijake

priporoča
tvrdka

GRİČAR & MEJAC

Ljubljana, Prešernova ul. 9

vsakovrstne obleke, kakor tudi zadnje novosti

Ljubljana, Prešernova ul. 9

Vsled velike zaloge
znižane cene!

v konfekciji za dame in deklice.

Vsled volike zaloge
znižane cene!